

Høringssvar på forslag til endringer i valgloven, valgforskriften og forskrift om valg til Sametinget

Norges Blindforbund har i flere år jobbet for en endring av valgloven for å sikre at stemmegivningen blir tilgjengelig for alle, også synshemmede. I dag er det mange som ikke får ivare tatt sin menneskerettslige og grunnlovfestede rett til å stemme hemmelig. Forslagene som er ute på høring er et skritt i riktig retning, så lenge de blir gjort på en måte som gjør valget tilgjengelig.

Vi ønsker å knytte noen kommentarer til tre av forslagene i denne høringen.

Assistanse ved stemmegivning.....	1
Elektronisk utsendelse av valgkort.....	2
Utforming av stemmeseddelen.....	3

Assistanse ved stemmegivning

Norges Blindforbund er meget positiv til at det nå foreslås å endre valgloven slik at det blir den som har behov for assistanse som selv bestemmer hvem som skal gi denne. Slik valgloven er i dag skaper den usikkerhet og misnøye blant de som trenger assistanse når de stemmer. Det er også et demokratisk problem at man fram til nå har måttet ha med en valgfunksjonær inn i stemmeavlukket, da mange opplever at man ikke får stemme hemmelig.

Mange har gitt tilbakemelding om at de ikke kommer til å stemme igjen på grunn av akkurat denne regelen.

Norges Blindforbund støtter forslaget og ser frem til neste valg der mange av våre medlemmer forhåpentligvis kan stemme sammen med den man selv ønsker å ha som assistent.

Elektronisk utsendelse av valgkort

Elektronisk utsendelse av valgkort må være universelt utformet.

Dette gjelder både de digitale løsningene for utsendelse og evt. filer som sendes ut, f.eks. en pdf. For at elektronisk utsendelse av valgkort skal være universelt utformet, må man også sørge for at oppdateringer av den digitale løsningen fortsetter å gjøre den universell utformet.

Det legges opp til bruk av digital postkasse og en av våre eksperter på tilgjengelighet til digitale løsninger har følgende kommentarer til dagens versjon av digipost:

«Sjekk av Digipost på iPhone med iOS 14, 30. sep. 2020. Appen fungerer fint i innboks-visningen, og man får god oversikt over hvilke brev man har fått.

Når man ønsker å vise et brev som krever et ekstra innloggingssteg (f.eks. BankID) er nettsiden som kommer opp ubrukelig med VoiceOver pr. i dag. Dette fordi VoiceOver-fokuset flyttes til toppen av siden uansett hvilket element man prøver å trykke på. Dette kan mest sannsynlig løses ved å ta en gjennomgang av appen i iOS 14, da det kan virke som VoiceOver er noe endret i denne versjonen.

Det er også viktig å påse at dokumenter man sender via Digipost er lesbare. Ved test av brev fra NAV og Helfo kunne man få lest opp hele brevet i sin helhet, men det var umulig å navigere mellom avsnitt, overskrifter osv. I større dokumenter kan dette være en så stor ulempe at det blir for vanskelig å sette seg inn i all informasjonen man har fått tilsendt.

Dokumenter sendt med Digipost bør ha markerte overskrifter samt beskrive alle bilder og annen visuell informasjon som er relevant for leseren.»

Utforming av stemmeseddelen

Det forslås at kantlinjen på stemmeseddelen endres til fargen oransje. Her er det viktig at valget av farger sørger for gode kontraster på stemmeseddelen slik at flest mulig kan få med seg informasjonen på stemmeseddelen.

For å få en utforming som er så god som mulig i utviklingen av stemmeseddelen, er det avgjørende at løsningene blir testet av gruppene som skal bruke dem.

Vi vil også bemerke at en av de største problemene med stemmeseddelen er å få brettet den. Det er derfor også avgjørende at utformingen tar hensyn til dette, slik at bretingen blir så intuitiv og enkel som mulig. Det vil være helt nødvendig med taktil merking av stemmeseddelen for å få til dette.

Valgdirektoratet gjennomfører nå et arbeid med utformingen av stemmesedlene. Vi setter pris på at vi har blitt tatt med i dette arbeidet og ser frem til å få på plass tilgjengelige stemmesedler.

Oslo, 30.09.20

Med vennlig hilsen
Norges Blindforbund

Sverre Fuglerud
Seksjonsleder
samfunnskontakt

Stian Innerdal
Nestleder interessepolitisk
avdeling